

ZAKON O DRŽAVNIM NAGRADAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom utvrđuju se državne nagrade i uređuje način njihove dodjele.

Član 2

Državne nagrade (u daljem tekstu: nagrade) su:

- 1) Trinaestojulska nagrada;
- 2) Njegoševa nagrada;
- 3) Nagrada Petar Lubarda;
- 4) Nagrada Miroslavljevo jevanđelje;
- 5) Nagrada Oktoih.

Član 3

Nagrada se može dodijeliti pojedincu, grupi lica ili pravnom licu, za djelo ili ostvarenje koja predstavljaju izuzetan doprinos razvoju kulture, umjetnosti, obrazovanja ili drugog područja rada i stvaralaštva.

Ista nagrada istom licu može se dodijeliti samo jedanput.

Nagrada se ne može dodijeliti za djelo ili ostvarenje koje je već nagrađeno nekom od nagrada utvrđenom ovim zakonom.

Izuzetno, kada za to postoje naročito značajni razlozi, nagrada se može dodijeliti posmrtno.

Član 4

Nagrada se sastoji od plakete, diplome i novčanog dijela.

Opis, izgled i sadržaj plakete i diplome utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Novčani dio nagrade utvrđuje se na osnovu prosječne bruto zarade u Crnoj Gori, ostvarene u godini koja prethodi godini dodjele nagrade, prema podacima organa državne uprave nadležnog za poslove statistike.

Član 5

Kada se nagrada dodjeljuje za djelo ili ostvarenje u okviru kojeg nije moguće prepoznati, odnosno izdvojiti doprinos pojedinca, nagrada se dodjeljuje grupi lica.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, svakom članu grupe uručuje se plaketa i diploma, a novčani dio nagrade dijeli se na članove grupe u jednakim iznosima.

Član 6

Svako ima pravo da podnese predlog za dodjelu nagrade, ako ovim zakonom za pojedine nagrade nije drugačije propisano.

Predlog za dodjelu nagrade podnosi se u pisanoj formi, mora biti obrazložen i potkrijepljen dokazima koji potvrđuju izuzetan doprinos razvoju oblasti na koju se nagrada odnosi.

Član 7

Odluku o dodjeli nagrade donosi žiri imenovan, u skladu sa ovim zakonom.

Odluka o dodjeli nagrade javno se saopštava i mora biti obrazložena.

Član 8

Žiri za dodjelu nagrade (u daljem tekstu: žiri) ima predsjednika i četiri člana, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Žiri se imenuje na period od četiri godine.

Za člana žirija niko ne može biti imenovan više od dva puta uzastopno.

Članu žirija ne može se dodijeliti nagrada.

Član 9

Članu žirija prestaje mandat na lični zahtjev, istekom perioda na koji je imenovan ili prihvatanjem kandidature za dodjelu nagrade.

U slučaju prestanka mandata članu žirija, novi član žirija imenuje se do isteka mandata žirija.

Član 10

Žiri odlučuje na sjednici.

Žiri donosi odluke većinom glasova svih članova žirija.

Član 11

Žiri donosi poslovnik o radu.

Poslovnikom o radu žirija uređuju se pitanja od značaja za rad žirija koja nijesu uređena ovim zakonom.

Član 12

Član žirija ima pravo na naknadu za rad i na naknadu troškova u vezi sa radom u žiriju.

Naknada za rad člana žirija utvrđuje se aktom o imenovanju, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 13

Novčani dio nagrade i sredstva za naknade i druge troškove u vezi dodjele nagrada obezbjeđuju se u Budžetu Crne Gore za godinu u kojoj se nagrade dodjeljuju.

Član 14

Administrativne poslove u vezi državnih nagrada vrši organ državne uprave nadležan za poslove kulture (u daljem tekstu: Ministarstvo), odnosno za nagradu Oktoih organ državne uprave nadležan za poslove prosvjete (u daljem tekstu: Ministarstvo prosvjete).

II. POSEBNE ODREDBE

1. Trinaestojulska nagrada

Član 15

Trinaestojulska nagrada dodjeljuje se u čast Dana državnosti Crne Gore.

Član 16

Trinaestojulska nagrada dodjeljuje se kao godišnja nagrada i kao nagrada za životno djelo.

Član 17

Godišnja Trinaestojulska nagrada dodjeljuje se građaninu ili državljaninu Crne Gore, grupi lica ili pravnom licu koje ima sjedište na teritoriji Crne Gore, za rezultate od izuzetnog značaja za Crnu Goru, ostvarene u godini koja prethodi dodjeli nagrade, u oblastima privrede, ekonomije, zdravstva, nauke, tehnologije, arhitekture, kulture, odnosno za djela ili ostvarenja u svim oblastima rada i stvaralaštva.

Svake godine može se dodijeliti najviše tri godišnje Trinaestojulske nagrade.

U jednoj oblasti se može dodijeliti samo jedna godišnja Trinaestojulska nagrada.

Član 18

Trinaestojulska nagrada za životno djelo dodjeljuje se građaninu ili državljaninu Crne Gore, koji je svojim radom i djelovanjem obilježio vrijeme u kojem je živio, čiji je stvaralački put zaokružen i čija djela i stvaralaštvo predstavljaju prepoznatljivo i trajno dobro Crne Gore.

Izuzetno, Trinaestojulska nagrada za životno djelo može se dodijeliti i licu koje nije građanin, odnosno državljanin Crne Gore, a porijeklom je iz Crne Gore, koje je pored uslova iz stava 1 ovog člana, svojim radom i djelovanjem doprinio afirmaciji i popularizaciji Crne Gore i njenog kulturno-istorijskog konteksta.

Trinaestojulska nagrada za životno djelo može se dodijeliti svake treće godine.

Član 19

Trinaestojulsku nagradu dodjeljuje žiri koji, na predlog nadležnog radnog tijela, imenuje Skupština Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština) iz reda istaknutih naučnih, kulturnih i javnih radnika iz Crne Gore.

Žiri iz stava 1 ovog člana ima predsjednika i šest članova.

Član 20

Novčani dio godišnje Trinaestojulske nagrade iznosi dvanaest prosječnih bruto zarada.

Novčani dio Trinaestojulske nagrade za životno djelo iznosi dvadeset prosječnih bruto zarada.

Član 21

Trinaestojulska nagrada uručuje se uoči Dana državnosti Crne Gore.

Trinaestojulsku nagradu uručuje predsjednik Skupštine, u Podgorici.

2. Njegoševa nagrada

Član 22

Njegoševa nagrada dodjeljuje se za životno djelo, odnosno za ukupan stvaralački opus, književniku koji stvara na nekom od južnoslovenskih jezika: bosanskom, bugarskom, makedonskom, slovenačkom, srpskom, hrvatskom i crnogorskom, čija djela predstavljaju izuzetno značajan doprinos južnoslovenskoj književnosti, javno su valorizovana i prepoznata kao trajna vrijednost države iz koje dolazi.

Njegoševa nagrada se dodjeljuje svake druge godine.

Član 23

Njegoševu nagradu dodjeljuje međunarodni žiri koji na predlog Ministarstva imenuje Vlada iz reda istaknutih književnih stvaralaca ili naučnih radnika iz oblasti književnosti.

U žiri za dodjelu Njegoševe nagrade imenuju se po jedan član iz Bosne i Hercegovine, Bugarske, Makedonije, Slovenije, Srbije, Hrvatske i Crne Gore.

Žiri iz svog sastava bira predsjednika žirija.

Član 24

Za podnošenje predloga za dodjelu Njegoševe nagrade Ministarstvo određuje po jednog selektora iz država iz člana 23 stav 2 ovog zakona.

Selektor može biti lice koje je afirmisani poznavalac književnog stvaralaštva na jezicima iz člana 22 stav 1 ovog zakona.

Član 25

Selektor prati izdavačku produkciju književnih djela u državi iz koje je određen i za dodjelu Njegoševe nagrade predlaže do tri autora koji pripadaju književnosti te države.

Selektor je dužan da predloge za dodjelu Njegoševe nagrade dostavi žiriju najkasnije do kraja januara u godini u kojoj se nagrada dodjeljuje.

Predlog za dodjelu nagrade sadrži kritički osvrt na književni opus autora, biografiju i bibliografiju autora, kao i poseban kritički osvrt na jedno autorsko djelo koje je po mišljenju selektora najznačajnije u njegovom književnom opusu.

Član 26

Selektor ima pravo na naknadu za rad, koju utvrđuje Ministarstvo.

Član 27

Novčani dio Njegoševe nagrade iznosi dvadeset prosječnih bruto zarada.

Član 28

Djelo dobitnika Njegoševe nagrade koje je iz književnog opusa izdvojeno u skladu sa članom 25 stav 3 ovog zakona, izdaje se u ediciji "Njegoševa nagrada", u ograničenom tiražu od 50 primjeraka.

Izdavač edicije "Njegoševa nagrada" je Ministarstvo.

Vizuelni identitet edicije utvrđuje Ministarstvo.

Član 29

Primjerak djela iz člana 28 stav 1 ovog zakona čuva se u Biljardi na Cetinju.
Odluke i dokumentacija o dodjeli Njegoševe nagrade čuvaju se u Ministarstvu.

Član 30

Ime dobitnika Njegoševe nagrade ispisuje se na počasnoj ploči u Biljardi.

Član 31

Njegoševa nagrada uručuje se na dan Njegoševog rođenja - 13. novembar.
Njegoševu nagradu uručuje Predsjednik Crne Gore, na Cetinju.

3. Nagrada Petar Lubarda

Član 32

Nagrada Petar Lubarda, dodjeljuje se za životno djelo, odnosno za ukupan stvaralački opus.
Nagrada Petar Lubarda, može se dodijeliti likovnom umjetniku koji je građanin ili državljanin Crne Gore, kao i likovnom umjetniku koji je porijeklom iz Crne Gore, čija djela predstavljaju izuzetno značajan doprinos crnogorskoj likovnoj umjetnosti, čiji je stvaralački opus zaokružen, javno valorizovan i prepoznat kao trajna vrijednost Crne Gore.
Nagrada Petar Lubarda dodjeljuje se svake treće godine.

Član 33

Nagradu Petar Lubarda dodjeljuje žiri koji, na predlog Ministarstva, imenuje Vlada iz reda istaknutih likovnih stvaralaca i afirmisanih istoričara umjetnosti iz Crne Gore.

Član 34

Povodom dodjele nagrade Petar Lubarda Ministarstvo i Narodni muzej Crne Gore, organizuju „Likovni salon Petar Lubarda“.
„Likovni salon Petar Lubarda“ se organizuje na Cetinju.

Član 35

Za predlaganje i izbor autora za nagradu Petar Lubarda Ministarstvo imenuje selektora.
Selektor je lice koje je afirmisani poznavalac likovnog stvaralaštva.
Selektor se imenuje na period od tri godine.
Selektor ima pravo na naknadu za rad koju utvrđuje Ministrastvo.

Član 36

Selektor može za dobitnike nagrade Petar Lubarda da predloži tri likovna umjetnika i da izvrši selekciju do 20 radova iz njihovog stvaralačkog opusa, koji će biti izloženi na “Likovnom salonu Petar Lubarda”.
Predlog selektora sadrži kritički osvrt na ukupan stvaralački opus likovnog umjetnika kojeg predlaže, njegovu biografiju i bibliografiju, kao i spisak radova koji će biti izloženi na “Likovnom salonu Petar Lubarda”.

Član 37

Novčani dio nagrade Petar Lubarda iznosi dvanaest prosječnih bruto zarada.

Član 38

Jedno djelo izloženo na “Likovnom salonu Petar Lubarda” iz postavke likovnog umjetnika koji je dobitnik nagrade „Petar Lubarda“ se otkupljuje i čuva u ustanovi kulture iz člana 34 stav 1 ovog zakona.

Predlog za otkup i procjenu vrijednosti otkupljenog djela vrši stručna komisija koju obrazuje Ministarstvo.

Naknada za otkupljeno djelo ne može biti veća od iznosa nagrade.

Naknadu za otkupljeno djelo obezbjeđuje Ministarstvo iz sredstava Budžeta Crne Gore.

Član 39

Nagradu Petar Lubarda uručuje Predsjednik Vlade, na Cetinju.

4. Nagrada Miroslavljevo jevanđelje

Član 40

Nagrada Miroslavljevo jevanđelje dodjeljuje se svake druge godine autoru iz Crne Gore za književno, istoriografsko, etnografsko ili publiističko djelo objavljeno u Crnoj Gori u prethodne dvije godine.

Član 41

Nagradu Miroslavljevo jevanđelje dodjeljuje žiri koji imenuje Ministarstvo iz reda istaknutih književnih stvaralaca i naučnih radnika iz oblasti književnosti iz Crne Gore.

Član 42

Svako može da podnese po jedan predlog za dodjelu nagrade Miroslavljevo jevanđelje.

Predlog za dodjelu nagrade mora biti obrazložen, a uz predlog se dostavlja i šest primjeraka djela koje se kandiduje za nagradu.

Član 43

Novčani dio nagrade Miroslavljevo jevanđelje iznosi sedam prosječnih bruto zarada.

Član 44

Nagradu Miroslavljevo jevanđelje uručuje ministar kulture, u Bijelom Polju.

5. Nagrada Oktoih

Član 45

Nagrada Oktoih dodjeljuje se građaninu Crne Gore ili pravnom licu koje ima sjedište na teritoriji Crne Gore, za ostvarene izuzetne rezultate u oblasti obrazovanja i vaspitanja, kao i učeničkog i studentskog standarda.

Svake godine mogu se dodijeliti najviše tri nagrade Oktoih.

Bliži način, postupak i vrednovanje kriterijuma za dodjelu nagrade Oktoih propisuje Ministarstvo prosvjete.

Član 46

Nagradu Oktoih dodjeljuje žiri koji imenuje Ministarstvo prosvjete iz reda istaknutih prosvjetnih, naučnih i kulturnih radnika iz Crne Gore.

Član 47

Novčani dio nagrade Oktoih iznosi devet prosječnih bruto zarada.

Član 48

Nagrada Oktoih uručuje se u Podgorici.

Nagradu Oktoih uručuje ministar prosvjete.

III. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 49

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz člana 4 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se propisi o opisu, izgledu i sadržaju plakete i diplome nagrade donijeti u skladu sa Zakonom o državnim nagradama ("Službeni list RCG", br. 38/07 i 42/07 i "Službeni list CG", broj 75/10).

Član 50

Postupci za dodjelu nagrada započeti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa Zakonom o državnim nagradama ("Službeni list RCG", br. 38/07 i 42/07 i "Službeni list CG", broj 75/10), a odluke o dodjeli nagrada donijeće žiri obrazovan u skladu sa tim zakonom.

Član 51

Žiri za dodjelu nagrada imenovaće se u skladu sa ovim zakonom najkasnije do 31. decembra 2019. godine.

Danom imenovanja žirija iz stava 1 ovog člana prestaje sa radom žiri imenovan u skladu sa Zakonom o državnim nagradama ("Službeni list RCG", br. 38/07 i 42/07 i "Službeni list CG", broj 75/10).

Član 52

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o državnim nagradama ("Službeni list RCG", br. 38/07 i 42/07 i "Službeni list CG", broj 75/10).

Član 53

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Ministarstvo kulture

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI

Nacrt zakona o državnim nagradama

Vrijeme trajanja javne rasprave: 17. jul - 18. septembar 2018. godine

Način sprovođenja javne rasprave:

Javna rasprava o Nacrtu zakona o državnim nagradama sprovedena je :

1. Konsultovanjem zainteresovane javnosti. Postupak je sproveden u periodu 17. jul – 1. avgust 2018. godine, upućivanjem javnog poziva putem sajta Ministarstva kulture i mejlom na adrese: javnih ustanova kulture, Skupštine Crne Gore, strukovnih udruženja, istaknutih umjetnika i stručnjaka, Zajednice opština Crne Gore. U ovoj fazi javnost nije pokazala interesovanje za uključanje u proces izrade zakona.
2. Sprovođenjem javne rasprave, u periodu 30. avgust – 18. septembar 2018. godine, i to: organizovanjem okruglog stola 11. septembra 2018. godine u Ministarstvu kulture na Cetinju i dostavljanjem primjedbi, predloga i sugestija u pisanom i elektronskom obliku.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

Dragica Milić, Generalna direktorka Direktorata za kulturno-umjetničko stvaralaštvo;

Dragoljub Janković, načelnik Direkcije za statusna pitanja umjetnika i stručnjaka i državne nagrade.

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi:

Ministarstvo kulture uputilo je poziv za učešće u javnoj raspravi sa tekstom nacrtu zakona, na veliki broj adresa: nacionalnim ustanovama kulture, državnim organima, Skupštini Crne Gore, Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti, strukovnim udruženjima, istaknutim umjetnicima, Zajednici opština Crne Gore. I pored očekivanja da će značaj ovog zakona animirati veliki broj učesnika, u javnoj raspravi aktivno je participirao mali broj.

Tokom konsultovanja javnosti nije bilo prijavljenih učesnika.

Tokom javne rasprave, u pisanoj i elektronskoj formi na adresu Ministarstva dostavljene su svega tri sugestije i to od dva fizička lica i prijedlozi Udruženja likovnih umjetnika Crne Gore.

Na okruglom stolu u okviru Programa javne rasprave učestvovalo je ukupno osam učesnika. Pored Ministarstva kulture, prisustvovali su predstavnici: Skupštine Crne Gore, Narodnog muzeja Crne Gore, Nacionalne biblioteke Đurđe Crnojević, Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Ministarstva prosvjete.

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

U sugestijama koje je dostavio dr **Čedomir Bogićević** predlaže se da se zakonom isključi mogućnost dodjele Trinaestojulske nagrade za životno djelo licu kojem je ranije dodijeljena istoimena godišnja nagrada. Takođe, smatra da treba propisati da isti laureat ne može dobiti dvije ili više Trinaestojulskih nagrada za godišnja ostvarenja.

Stav predlagača: nijesu prihvaćene sugestije koje se odnose na Trinaestojulsku nagradu za životno djelo jer je riječ o različitom stvaralačkom opusu koji može biti vrednovan po oba osnova, dok je prijedlog o tome da li jedno lice može biti dobitnik dvije ili više godišnjih Trinaestojulskih nagrada već inkorporiran u tekst zakona.

Prijedlog **Dragana Markovića**, bibliotekara u Nacionalnoj biblioteci Đurđe Crnojević, odnosio se na to da dodjela tri godišnje Trinaestojulske nagrade mora biti diferencirana tako što bi se po jedna dodjeljivala pojedincu, grupi građana ili pravnom licu i za životno djelo, obrazlažući takav prijedlog prethodnom praksom prema kojoj su tri godišnje nagrade najčešće dodjeljivane pojedincima i to iz iste oblasti. Predložio je i promjenu naziva nagrade Miroslavljevo jevanđelje u Oktoih prvoglasnik ili Ljetopis popa Dukljanina (Barski rodoslov), obrazlažući takav stav navodima da Miroslavljevo jevanđelje ne pripada našoj kulturnoj baštini.

Stav predlagača: U odnosu na prvu sugestiju predlagač smatra da su tekstom nacrtu zakona već u dovoljnoj mjeri definisane oblasti dodjele godišnjih Trinaestojulskih nagrada i to upravo da bi se izbjegle nedosljednosti na koje je predlagač ukazao. Što se tiče promjene naziva državnih nagrada, riječ je o veoma kompleksnom pitanju, koje prevazilazi ovlašćenja i nadležnosti radne grupe koja je radila na ovom aktu.

Udruženje likovnih umjetnika Crne Gore dostavilo je predlog da se nagrada Petar Lubarda dodjeljuje svake druge godine, umjesto svake treće, te da se s tim u vezi i selektor imenuje na period od dvije godine. Udruženje smatra da je likovna umjetnost u Crnoj Gori tradicionalno jedna od najplodnijih i najzastupljenijih umjetnosti, da su likovni umjetnici najbrojnija umjetnička populacija, te da književnici imaju mogućnost da budu nagrađeni kroz dvije državne nagrade iako su manje brojni od likovnih umjetnika.

Stav predlagača: Sugestije Udruženja likovnih umjetnika Crne Gore nijesu prihvaćene. Ne sporeći značaj likovne umjetnosti u Crnoj Gori, stav predlagača je da se definisanim konceptom nagrade Petar Lubarda i dinamikom njene dodjele postiže bolji efekat valorizacije dostignuća crnogorske likovne umjetnosti. Kada su u pitanju navodi koji se odnosi na književne stvaraoce, treba imati u vidu da je za književnu produkciju ustanovljena jedna nagrada, dok Njegoševa nagrada ima karakter međunarodne nagrade, te samim tim nije izričito namijenjena crnogorskim književnicima.

Tokom **Okruglog stola** najviše pažnje posvećeno je Trinaestojulskoj i Njegoševoj nagradi. U diskusijama je apostrofirana potreba povećanja broja članova žirija za dodjelu Trinaestojulske nagrade sa pet na sedam članova, te da bi Trinaestojulska nagrada za životno djelo trebalo da bude dodjeljivana svake treće godine. Takođe, predloženo je i da dinamika dodjele Njegoševe nagrade sa sadašnje dvije godine bude utvrđena na tri godine.

Imajući u vidu diskusije sa okruglog stola predlagač je prihvatio predloge koje se odnose na Trinaestojulsku nagradu i to tako što je broj članova žirija povećan sa pet na sedam članova zbog kompleksnosti oblasti za koje se dodjeljuje i istovremeno je dinamika dodjele Trinaestojulske nagrade za životno djelo promijenjena sa dvije na tri godine.

U odnosu na dinamiku dodjele Njegoševe nagrade, stav predlagača je da se ona i ubuduće dodjeljuje svake druge godine imajući u vidu njen međunarodni karakter, južnolovensko književno područje, kao i promjenu koncepta ove nagrade po kojem ona obuhvata cjelokupan opus književnika i njegov doprinos južnoslovenskoj književnosti. Takođe, predlagač je ocijenio da se utvrđenim rokom dodjele ove nagrade doprinosi boljoj valorizaciji književnog stvaralaštva i crnogorskog kulturnog nasljeđa.

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: 25. septembar 2018. godine

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrtu zakona, odnosno strategije: Direktorat za kulturno-umjetničko stvaralaštvo

GENERALNA DIREKTORKA

Dragica Milić